

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szombat 1922. június 17.

164. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90—dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A nyugalom politikája

A meghajszolt ember, aki ereje végső megfeszítésével fut, mindig a legközelebből előtte fekvő célokat jelöli ki magának, hogy maradjék erejét tovább sarkalja. Amennyire előtt ez a helyzet, épúgy hasonlít ez a lelkiállapot a fiatal ország élő szervezetének megnyilatkozásaihoz. Csak addig maradjon minden nyugodtan, amíg a választások le nem zajlanak, amíg a nemzetgyűlés össze nem ül, amíg a határ megállapító bizottságok be nem fejezik munkájukat, amíg az alkotmány el nem készült, amíg az esküvő le nem zajlik — és így tovább. Az ország nyugalma stafétát futott az egyik eseménytől a másikig. A politikai stabilizáció „komám asszony hol az olló?”-t játszott és mindenki arra ügyelt, hogy amíg az aktuális feladatok elhagyják az elintézet problémák elől, az elintézetlen probléma fája felé rohantak, föl ne boroljon a helyzet.

A legutoljára kitűzött cél, a nyugalom treuga Deijének utóljára kitűzött határköve a királyi nász volt. Nem akartuk belső tusakodással megzavarni a királyi szertartás ünnepélyességét s nem akartuk veszélyeztetni azokat a politikai előnyöket, melyek ebből a nászból az országra háromolhatnak. Most elment ez a terminus is, amíg újabb célhoz nem tudják kötni a politikai fenyegetéskedést, tarajos hullámok csapkodják és fenyegetik elnyeléssel a béke partjait.

Most a választójog kérdését dobta bele a közérdeklődés dobjába a politika etetői, akik polynaastragból buzát akarnak csepleni. Lehet, hogy ez a kérdés az egész ország politikai történetében nem olyan domináló, mint amilyennek mi vajdaságiak tartjuk. De a mi horizontunk még nem terjed el a macedoniai határokig, az albán hegyekig a montenegrói tengerig. A délszerbiai albán, montenegrói eseményeket, bármennyire az ország belső területén zajlanak le azok, mi nem tudjuk félköszött érdeklődéssel nézni, mert se érdekünk nem fűződik hozzájuk eleven összehangolással, se tudatunk nem képes sulya és jelentősége szerint mérlegelni ezeket az eseményeket. A mi szemhatárunk tovább is lát, de tisztán csak addig a határig, ameddig — a beogradi statisztikai hivatal adatai szerint — a legkisebb az analfabétizmus és legmagasabb a gazdasági kultúra.

S most ennek a területnek a begyógyuló nyugalomát újra felzaklatják s az itt élők közé, — az acesopusi példa válik itt velőre — akik az állampolgári egyenlőséget kérik a maguk számára, ideodább a legprimívebb alkotmányos jogból való kitesztés problémáját. Ha a magunk szemébe nem is látjuk meg a

szájkát, ezt a gerendát, jaj, meg-látjuk.

És akármennyire megbízhatók is híreink, mi, akik a végső beteljesülésig akarunk hinni a szavakban, még akkor is, ha a szavak légyvartát a tettek pörölycsapásai döngérik is, mi azt mondjuk: nem igaz. És ha a kormányjavaslatot beteresztik, mely a példátlan jogfosztást tartalmazni fogja, akkor is azt mondjuk: nem igaz, a nemzetgyűlés nem fogja elfogadni. És ha a nemzetgyűlés elfogadta, akkor is azt mondjuk: nem igaz, a király nem fogja szentesíteni. És ha a király szentesíti, — akkor nem fogunk mondani semmit.

De ez nem lehet más, csak rossz álom. A nyugtalan horvátok, a nyugtalan szlovének, a nyugtalan macedonok, a nyugtalan muzulmánok

A vajdasági képviselők indítottak harcot a nemzeti kisebbségek választói joga ellen

— Demokrata miniszterek a mozgalom ellen — A helypolitika hírei —

A kisebbségek elleni jogfosztás tervét Beogradból egyre komorabb hírek erősítik meg. Az első híradó sokat mindenki kétkedéssel fogadta. A reá következő erőltetn cáfolat egyáltalán nem osztalta el az aggodalmakat, mai értesülésünk pedig megerősítik első értesülésünket.

Feltűnő hiteltérdemlő forrásból arról értesültünk, hogy

a Vajdaság parlamenti képviselői, pártkülönbség nélkül, mozgalomát indították meg, hogy vagy a választójogi törvénybe magába, vagy az állampolgárságról szóló törvényjavaslathoz olyan rendelkezést vegyenek fel, amely a nemzeti kisebbségeket a választójogból kizárja.

A mozgalomtól csak igen kevés vajdasági képviselő tartja magát távol.

A kormány a mozgalmat nem kíséri szimpátiával, különösen a demokrata miniszterek: *Marinkovic* Voja belügyminiszter és *Pribicevic* Szvetozár közoktatásügyi miniszter *ellenzik hevesen a tervet.*

A mozgalom megindítóit puccszereiben akarják céljukat elérni és pedig egy módosító javaslat útján, a melyet a törvényhozó bizottság tárgyalásai során nyújtanának be.

A módosító javaslat elfogadása esetén a kormányt fajt accompli elé állítanák.

Erről a módosító javaslatról a nyilvánosság alig szerezhetne tudomást, mert a sajtó képviselői a bizottsági üléseket nem látogatják.

Az a gyanu, hogy az akció mögött a vajdasági képviselők állnak, beigazodott. Mindenesetre kedvező jelenségek kell tekinteni azt, hogy

a demokrata miniszterek lehatalozottabban a terv végrehajtása ellen vannak.

melle nem akarják nyugtalanná tenni a Vajdaság népet. Valahol ki kell termelni a nyugalom göcöt, valahová el kell helyezni a politika tengelyét, valahol le kell rakni a konszolidáció fundamentumát. Ha az előrelátás hiánya, a jövőendő nagy céljainak ama apró érdekeinek való kiszolgálása a Vajdaság népet is a centrifugális tendenciák felé sodorja, akkor ad oculatos demonstrációt azt, hogy az óvatosság hazárdjátékot játszik s az államférfiúi providencia bekötötte a szemét.

A szerb demokrácia tradíciói s az európai demokrácia követeléseit tiltakoznak minden írott jogforráson túl az ellen, hogy a nyugtalanság konkolyát vessék el botorul ott, ahol a nyugalom buzája a legszebb aratást ígérné.

randumot, hogy a kormány tagjai és a nemzeti kisebbségek ügyéről kevésbé informált szerbiai képviselők is megismerjék a nemzeti kisebbségek ügyeit.

Zserjáv miniszter lemondása

Zserjáv Grigor dr., szociálpolitikai miniszter, aki öt hónap óta tartó betegsége miatt még el sem foglalta hivatalát, a napokban valószínűleg végleg beadja lemondását, amit ezúttal el is fogadnak. A demokrata klub ezen elhatározásához hozzájárultak azok a támadások, amelyeket Zserjáv ellen az Adria-Bank közgyűlésén intéztek. Zserjáv miniszter utódára nézve még nincs döntés. A tárcának ezidő szerint két jelöltje van: az egyik *Reisner* szlovén demokrata képviselő, aki csak azért jön kombinációba, mert a szociálpolitikai tárcát a szlovének számára szokták börtantani, a másik dr. *Wilder* horvát demokrata. A döntés legközelebb megtörténik.

Ellenzéki akció

Az ellenzéki pártok szombaton közös konferenciát tartanak a választójogi törvényjavaslat tárgyában. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy az ellenzék közös akcióba fog lépni és amennyiben a kormány nem honorálná kívánságait, elhagyják a szkupstinát.

A gyűlekezési jog a parlament előtt

A nemzetgyűlés a nyugdíjasokért

A képviselőház mai ülését *Ribar* elnök délelőtti üzenegykor nyitotta meg. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a napirendre tértek át.

Kristan Edvin szociáldemokrata képviselő a munkásság május elseji felvonulásának betiltása miatt interpellálta a belügyminisztert. *Marinkovic* miniszter azonnal választott *Kristan* interpellációjára. Válaszában kijelentette, hogy a betiltás a régi szerbiai gyűlekezési törvény alapján történt. A betiltás tulajdonképpen nem a szociáldemokrata munkásság, hanem a kommunisták ellen irányult. A miniszter beszédét az ellenzék heves közbeszólásával többször megszakította.

Kristan nem volt a miniszter válaszával megelégedve. Kifogásolta annak több kitételét. Mindenki tudja, hogy a kommunisták sokkal élesebb harcot folytatnak a szociáldemokraták, mint a polgári pártok ellen.

Moskovlevic (földművespárti) kritizálta azt a módot, ahogyan a kormány a gyűlekezési jogot kezeli. A miniszter választás sem tartotta elégségtnek. Utána *Hohnyec* (klerikális) szólalt fel és védte a munkásság jogait. A munkásság harca a kapitalizmus ellen jogosultnak tartja.

Derzics (nemzeti szocialista) pár-

A fejletlen csecsemő titka

— A letartóztatott szülész —

Megírtuk, hogy június 2-án este a subotica gyepmester-telep közelében járó kisgyermek utmulatására a rendőrök egy árokparton véres csecsemő-holttestet találtak. Eleinte azt hitték, hogy egy fejletlen gyermek-hulla, de másnap a pontos vizsgálat kiderítette, hogy egy hathónapos magzat feküdt a rongyokban.

Azonnal megindult a rendőri kutatás az anya után, de eleinte nem járt eredménnyel. A múlt hét folyamán azonban a rendőrséghez feljelentés érkezett, melyben közölték, hogy egy subotica leányon tiltott műtetet hajtottak végre az ő magzata a talált hulla. A leányt azonnal előállították a rendőrségre, az orvosi vizsgálat megállapította rajta a nemrégiben végrehajtott tiltott műtet nyomait. A leány erre bevallotta, hogy Minnerics Regina szülész nő hajotta végre rajta a műtetet. Elmondta azt is, hogy ez már nem az első esete, mert a szülész nő múlt év augusztusában is segédkezett neki, hogy szegényétől megmentsse. A megfélévett leányt a kihallgatás után szabadlábra helyezték. Az eljárást folytatják ellene.

A leány terhelt vallomása alapján szórdán este a rendőrség letartóztatta Minnerics Mária Regina szülész nőt, aki eleinte tagadt, de a terhelt adatok elébterítése után beismerő vallomást tett. A rendőrség tovább nyomozott a bűnügyben és máris számos adatnak jutott birtokába, melyek azt bizonyítják, hogy a letartóztatott szülész nőt tiltott műtettekkel foglalkozott.

Az erdélyi zsidók a magyar nyelvért

Kolozsvári tudósunk írja: Erdély iskolafentartó egyházai között az utóbbi időben jelentős helyet biztosítottak maguknak a zsidó hitközségek, amelyek számos elemi és középiskolát állítottak föl. Ezekben az iskolákban a tanítás természetesen magyar nyelven folyik, miután az erdélyi zsidóság túlnyomó többsége magyar anyanyelvű.

A zsidó iskolákban alapában fennmarad a bucaresti kultuszminisztérium legutóbbi rendelete, amelyben előírta, hogy a zsidó hitközségek által fenntartott iskolákban nem szabad ezenkívül magyar nyelven tanítani, hanem vagy héberül, vagy az állam nyelvén: románul kell az oktatást bevezetni. A rendelet ellen az erdélyi zsidóság összes rétegei, úgy azok, akik zsidó vallásu magyaroknak vallják magukat, mint a zsidó nemzeti alapon álló cionisták a leghevesebben tiltakoztak. A napokban aztán az erdélyi és bánági zsidó iskolafentartó hitközségek Kolozsvárt értekezletre jöttek össze, ahol egyhangú tiltakozó határozatot fogadtak el a miniszteri rendelet ellen.

Az értekezleten részt vettek a cionisták is, akik szintén hozzájárultak a tiltakozó határozathoz, amelyben a zsidó hitközségek részletesen megindokolták a miniszteri rendelet elleni kifogásaikat. Elsősorban is rámutattak arra, hogy egy nyelv tudását nem lehet egyik napról a másikra rendeleti úton ráidézni a tanulókra és tanítókra. Az állanyelv bevezetéséhez hosszú átmeneti idő szükséges. Kijelentették, hogy a bucaresti miniszter-

riumnak a rendelethez való szigorú ragaszkodása csak egyetlen következménnyel járhat: a zsidó iskolák feloszlatását fogják elhatározni azok a hitközségek, amelyek az államkötések egy részét vállalva, nagy áldozatokkal hozzájárultak a kultúra fejlesztéséhez.

Az amerikai kormány jóváhagyta a jugoszláv kölcsönt

Washingtonból érkezett hivatalos jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya jóváhagyta a beogradi kormánynak a Bier-csoportnál kötött százmillió dolláros kölcsönszerződést és hozzájárult ahhoz, hogy ebből az összegből 25 millió dollárt a bankszindikátus készpénzben folyósítsion.

A Bier-csoport a hozzájárulás alapján a 25 millió dollár erejű új egyezmény alá bocsátotta Amerikában a kölcsönkötvényeket 95 és fél százalékos árfolyamon.

Mielőtt Beogradba megérkezett volna az amerikai kormány jóváhagyása, a kormány azzal a kívánsággal fordult a Bier-csoporthoz, hogy az első részlet feleiben ne 25, hanem 30 millió dollárt folyósítsanak. Ez a kívánság újabb kompi-

kinondotta végül az értekezlet azt is, hogy helyteleníti a tanulás szabadságának azt a korlátozását, amely a felekezeti iskolákból kintlítja a más felekezethez tartozó gyermekeket. Ennek az intézkedésnek megszüntetése — mondja a memorandum — a kulturális szabadság elemi követelménye.

kációkat idézett elő, mert az utólagos felemelésről szóló távírt már megkezdte, az Unió kormánynak jóváhagyása után érkezett Washingtonba, így Washingtonban nem határozhattak a 30 millió kölcsönről.

Pénteken aztán az amerikai kormány nevében Doodge, az Egyesült Államok beogradi követe jegyzékkel nyújtotta át Kumanudí pénzügyminiszternek, melyben felvilágosítást kérnek arra nézve, hogy miért csak utólagosan kéri a kölcsön első részletének 30 millió dollárra való felemelését és hogy milyen célra fordítják ezt az újabb öt millió dollárt.

A kormány rövidesen válaszolni fog a jegyzékre. Azt remélik, hogy Amerika ez újabb öt millió dollár folyósításához is hozzá fog járulni.

Subotica földjeiről folyik a tárgyalás a magyar kormánnyal

A magyar kormány hajlandó a városi földek egy részét visszaadni

Több ízben foglalkoztunk már a városról elszakított földek kérdésével. Legutóbb, még a határmegállapító bizottság munkájának befejezése előtt, már beszámoltunk arról is, hogy az S. H. S. kormány álláspontja szerint Subotica városnak magyar területre eső földjei továbbra is a város tulajdonát képezik, tekintet nélkül az átcsatolásra és így a város, a kettős birtokosok példájára továbbra is élvezheti Magyarországhoz tartozó földjeinek jövedelmét.

Az ilyen értelemben megindult tárgyalások a határmegállapítás alkalmával megszakadtak, míg most újra folytak, sőt értesülésünk szerint kedvező stádiumban vannak. Budapesti jelentés szerint ugyanis

a magyar kormány a subotica i földek egy részét felosztotta, másik részét pedig hajlandó Subotica tulajdonában meghagyni. Ebben az irányban most folynak a tárgyalások a magyar és jugoszláv hatóságok között.

A Subotica városra nagyfontosságú tárgyalásokra vonatkozólag a Bacsmegyei Naplóc munkatársa érdeklődött illetékes helyen, ahol az egész kérdés komplexumát jól ismerik. A következő információt kapta:

— Budapesti bejelentés szerinti végleges eredményről a város ezideig még nem kapott hivatalos értesítést, azonban tény az, hogy ilyen irányú tárgyalások folyamatban vannak az S. H. S. és a magyar kormány között. Mint ismeretes, a város tulajdonát képező földek egy részéből alakította meg a magyar hatóság Ujcsabadka községet és a földek egy részét így már felosztotta. Erre vonatkozhat a magyar jelentésnek az a része, amely a vissza nem adható földekről szól.

— Akél kormány között folyamatban lévő tárgyalások alatt a magyar kormány sokáig azzal érvelt, hogy a magyar területhez csatolt subotica i föl-

dekkel együtt arányos számú lakosságot is Magyarországhoz kapcsolni és ezzel igyekezett bizonyítani azt, hogy Subotica nem tarthat már igényt földjeire. Ezzel szemben azonban mi azt az álláspontot képviseltük, hogy

a békeszerződés Suboticától ingatlainak mintegy a felét, 17,000 hold földet szakított el, az ezen területen élő lakosság pedig elenyészően csekély és egyáltalán nincs arányban a terület nagyságával.

Aminth előlátható is volt, úgy látszik csakugyan ez az álláspont győzelmeskedett.

Arra a kérdésre, hogy miképpen oldaná meg a város a földek kezelését, ha csakugyan visszakapná azokat, informátorunk a következő felvilágosítást adta:

— A számlásba jövő subotica i földek főképpen erdők és legelők és csak kevés a termőföld. Aminth a város ezeknek a tulajdonát képező földeknek újabb haszonélvezője lesz, Subotica város maga is kettősbirtokos lesz és mint ilyen, jogos lesz a határon való átjárásra. A földek kezelését úgy fogjuk megoldani, hogy gazdasági felügyelőséget állít fel a város magyar területen és ott a város egy megbízottja fogja a gazdaság ügymenetét intézni. Ezt aztán a tanács időnkint ellenőrizni fogja.

— Ebben az esetben Subotica város természetesen magyar adószíj lesz, mert a magyar területen felkönygathatni után a rendes Állami adó lesz köteles a magyar kincstár javára megfizetni. Hogy a kérdéses területen kitermelő fa- és mezőgazdasági terményekkel mit fogunk kezdeni, az még nem bizonyos: vagy áthozzuk őket S. H. S. területre és ebben az esetben a megfelelő vámterületeket meg-

kell fizetni, mint általában a kettősbirtokosoknak, vagy pedig Magyarországon adjuk el a terményeket és ez esetben se őrí lényeges károsodás a várost, mert hiszen ha a magyar valuta sokkal rosszabb is a miénkénél, az Arak is arányosan magasabbak Magyarországon.

A város most megvárja, míg értesítést kap a kormánytól a magyar hatóságokkal való meg egyezés létrejöttéről és ebben az esetben azonnal birtokba veszi visszakapott földjeit.

Felmentés

három évi fegyház után

Rehabilitáltak egy becskeréki arvaszöki ülnököt

A háború alatt Popovics György, aki most arvaszéki ülnök Becskereken, községi jegyző volt a torontálmegeyi Országban. 1916. január 5-án, szerb karácsony estéjén a görkel vallásu Popovicsot letartóztatták és a pancsovai ügyészség fogházába szállították. Kihallgatása során megadta, hogy katonaszabálással vádolják, mert mint községi jegyző állítólag módos gazdák fiáról hamis adatokat írt be a felmentési javaslatba és ezért tőlük pénzt fogadott el. Január 6-tól március 31-ig volt előzetes letartóztatásban, március 9-én és 10-én volt a föltárgyalás a gyorsított bünyádi eljárás szabályai szerint, a nyilvánosság kizárásával végül Stocker Antal törvénytészi elnök kihirdette az ítéletet.

Az ítélet Popovics György győzött, aki 5 gyermek atya, azért, mert többégyenről a katonai szolgálattal felmentés érdekében valóltan adatokat foglalt közokiratba és ezért jutalmakat fogadott el, büntésnek mondja két megvesztegetés bünyetében és

hét évi fogházbünyetésre, 1000 korona pénzbünyetésre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.

Popovics felekezett a Kuriához, a Kuria a bünyetést 7 évről 5 évre szállította le, egyekben az elsőfokú ítélet helyben hagyta.

Popovics tehát jögerősen öt évi fegyházat kapott és abból három esztendő le is telt

1918-ban kérvényt adott be szabadlábrahelyezés iránt, aminek helytadtak és 1918 november 29-én az aradi börtönből szabadlábra helyezték.

Három évi fegyház után Popovics György kiszabadult. 1919. év elején a pancsovai törvénytészi ügyének újrafelvételét kérte. A bíróság a kérelemnek helyt adott és most már nem a gyorsított, hanem a rendes bírói eljárás szerinti tárgyaláson Popovics Györgyöt felmentette. Indokolásában kimondta, hogy legfeljebb fegyelmi vétségről és nem bünyetéről lehet szó. A felmentés ítéletet a királyi ügyész megfellebbezte. A novisádi tábla másodfokon megállapította, hogy még fegyelmi vétséget sem követett el, Popovics György teljesen szabályszerűen a törvények korlátai között járt el. A tábla felmentő ítélete az ügyész felebbezése folytán a novisádi Kuriához került. A Kuria a táblai ítéletet helyben hagyta e ezzel rehabilitálta az arvaszéki ülnököt.

Hat évnek kellett elteltie, míg Popovics György megkapta a rehabilitációt. Három évi fegyház, további három évi hivatalvesztés után most megállapították róla, hogy teljesen ártatlan. Vajon mivel lehet jövendőni egy ártatlan ember szenvedését, melyet Stocker Antal és a gyorsított eljárás hibái folytán szenvedett.

A szubotocai közgyűlés előkészítése

A költségvetés és az új adók a június közgyűlés előtt

A legközelebbi közgyűlést június 23-án tartja meg a város, amelynek napirendjét majdnem kizárólag az 1922. évi költségvetés tölti ki. A fontos tárgyra való felhívással a közgyűlést nagy érdeklődés előzi meg.

A költségvetés javaslatát a város kinyomatta és az elkészült példányokat megküldötte a kiszélesített tanács tagjainak előzetes tanulmányozás céljából. Ezenkívül most van a városházán közszemlére kitéve a költségvetési tervezet is.

A tizmillió koronás deficitelt záruló költségvetést a kiszélesített tanács meg fogja szavazni, azonban elfogadása nem fog azt teljesen simán menni. A közgyűlés bizonyos része ugyanis kifogással egyes költségvetési tételeket, amelyeket annak a csoportnak a véleménye szerint a város megtakaríthatott volna. Ugyazért, mint a költségvetés késedelmes elkészülése miatt hír szerinti több felszólalás készül. A város tanácsa azonban felekezéssel várja ezeket az esetleges támadásokat. A város a költségvetés kiadási tételén amugyis a lehető legminimálisabbra csökkentette és további csökkentése már a város fejlesztésének lennéne hátrányára és a kulturális szempontok teljes figyelmen kívül hagyását eredményezné. A költségvetés késedelmes elkészülésének a városi tanácson kívülálló okai pedig elég ismeretesek és ezért a város vezetőiségét val nem érheti.

Ugyancsak a június 23-iki közgyűlés tárgyalja a költségvetéssel összefüggésben a városi tanács új adójavaslatát is. Amint ugyanis ismeretes, a város a hányzó jövedelmek pótlására újabb adóemeléket vezet be. Ezek körül eddig már több vita folyt le, míg most a tanács elhatározza, hogy az eredetileg tervezett három új adójavaslatot lép a kiszélesített tanács elé.

Rémhíreket terjeszt a Novi List

Mi történik a magyar határon?

Pár hét előtt megirtuk, hogy a Novi List című beogradi lap, amely demokratapárti orgánus és a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztályához igen közel áll, Subotícáról keltezték táviratokat közöl, amelyekben a magyar határon történő csapatösszevonásokról, kémeik elfogásáról, készülő magyar betörésekről közöl híreket. Akkor illetékes helyen nyert felhatalmazás alapján megcáfoltuk ezeket a híreket.

A Novi List legutolsó száma most újabb táviratosozatot közöl, ugyancsak subotocai keltezéssel, a multkorriakhoz hasonló tartalommal. A táviratok ezek.

Subotica. A magyar hatóságok ezekben a napokban nagyban folytatják csapatainak az ország határán való koncentrációját, különösen a Tiszától Tromegegyig. (?)

A katonai és pénzügyöröket megényszerűlték. Külön barakkokat emeltek valamilyen eddig ismeretlen határőrség részére, akik reguláris katonák polgári ruhában. Ezek a katonák részben montenegrói, bosnyák, hercegi, albán és horvát viseletben járnak.

Subotica magyar határon eddig még soha nem tapasztalt élénkséggel lehetséges.

Sok embert, akik utlevélrel Magyarországra utaztak, a határon feltartóztattak és visszaküldték minden felvilágosítás nélkül. A magyar határőrök megtiltották a kettősirtókóknak, úgy a Magyarországon lakóknak, mint az S. H. S állambelieknek, hogy a határon álljenek.

A magyar hatóságok e fénykedése rendkívül nyugtalanítja mindkét ország határmenti lakosságát, akik nagy károkat fognak szenvedni, miután nem tudják befejezni a mezőmunkákat.

Megalakult az új magyar kormány

Tovább tárgyalnak az ellenzéki blokk megalakításáról

A magyar ellenzéki pártoknak blokkba való tömörülése még mindig nem jutott túl azokon a megbeszéléseken, aelyet a liberális frakciók egymásközt folytattak. Még pedig nem bizonyos, hogy a szociáldemokraták belépnek-e a tervezett blokkba, hogy hajlandók lesznek-e egységes parlamenti munkára. Az már megállapítható, hogy a legitimistákkal semmiesetre sem fog sikerülni a szociáldemokratákat összehozni. A szociáldemokrata párt ugyanis csütörtökön kezen elutasította az Andrássy-pártnak azt az ajánlatát, hogy a választási atrocitások felsorolása és a nemzetgyűlés törvényessége tekintetében egységes álláspontot foglaljanak el.

A liberális ellenzék csütörtökön értekezletet tartott, amelyen résztvett a legitimistákon és a szociáldemokratákon kívül valamennyi ellenzéki párt. Az értekezleten elvileg megállapodtak abban, hogy közös intézőbizottságot alakítsanak a »Liberális Pártok Parlamenti Szövetsége« címén. Elhatározták azt is, hogy a

nemzetgyűlés megnyitó ülésén közjogi okokból nem fognak megjelenni.

A közjogi ok — amint már tegnapi számunkban megirtuk — az, hogy az

Feloszlatták a zágrebi társadalmi egyesületeket

— Konfiskálták a szokolisták vagyonát —

Mint a Bácsmegyei Napló megírta a zágrebi mozgalom után a kormány elhatározta, hogy az abban résztvevő társadalmi egyesületeket feloszlatja. Ez most, mint zágrebi tudósítónk jelenti, meg is történt. Csütörtökön délután öt órakor a Horvát Sokoll hivatalos épületében megjelent Kurtagy rendőrtisztviselőket detektívvel és több rendőrről. Az előtti szobában Hanus Josip választmányi tagot találta, néhány egyesületi taggal, akiknek átadta a rendőrgazgatóság végzését, amely szerint

a Horvát Sokoll feloszlatják, mert bebizonyosodott, hogy a szokolisták testületileg vettek részt abban a menetben, amely antiodinasztikus tüntetést rendezett. A feloszlatást végző rendőrtisztviselő felszólította az előlki szobában levőket, hogy adják át az egyesület vagyonát, ennek megtörténte után az egyesületi helyiségeket lepecsételték. A végzés szerint az egyesületi vagyonát egyelőre a rendőrség fogja őrizni és amennyiben tíz éven belül nem alakul Zagrebban új sokoll egyesület, úgy az Zagreb város tulajdonába megy át. Kreselity polgármester, a Frankpárt tagja az egyesületi vagyonnak azonnali való kiadását kérte, ez azonban nem történt meg.

Szobotica, Tegnap a magyar határon elfogtak egy magyar kémet, aki semmiféle vallomást nem akar tenni, amiből következtetni lehetne a határon történő csapatösszevonásokról és a határzáratról.

A »Novi List« távirataival kapcsolatban újlag kérdést intéztünk a hatóságokhoz, ahol ismét azt a kategorikus kijelentést kaptuk, hogy azok még töredékben sem felelnek meg az igazságnak és semmi alapjuk nincs.

A »Virradat« szerint az új kormány az egységes párt szombati ülésén fog bemutatkozni. Az új kormány tagjai a következőket emlegetik:

Miniszterelnök: Bethlen István.
Belügyminiszter: Rakovszky Iván.
Pénzügyminiszter: Kállay Tibor.
Földmiveltésügyi miniszter: Nagyattai Szabó István.
Kereskedelemügyi miniszter: Valkó Lajos.

Közkutatásügyi miniszter: Klebelsberg Kunó.
Igazságügyi miniszter: Vass József.
Közlekedési miniszter: Térfi Béla vagy Bud János.

Honvédelmi miniszter: Belitska Sándor.
Külgyminiszter: Kónya Kálmán.

Apponyi Albert az ellenzék köréből fölmerült azon hírekre vonatkozólag, hogy a nemzetgyűlés megnyitását, mint korolnok deklarációt fog felolvasni, — kijelentette, hogy nem fog felolvasni semmiféle ünnepélyes nyilatkozatot. Mint korolnok tisztán az alkotmányosság és a lelkiismeret parancsait fogja követni.

Városi tisztviselők — akik még sem azok

A javadalmi hivatal gazdálán tisztviselői

A városi tisztviselők helyzete egyáltalában nem rózsás. Vannak még tisztviselők, akik irigylük a városi hivatalnokokat is. Noha ők is városi alkalmazottak, csak épen nem »kariják« őket ilyen minőségben elismerni.

Ez a közigazgatási különlegesség ismét rávilágít arra a bürokratikus rendszerre, amely a közhivatalokban még ma is uralkodik. A közigazgatási tisztviselők státusába nincsenek még felvéve a subotocai gágyár és a városi javadalmi hivatal tisztviselői. Ezek nem részesülnek azokban a kedvezményekben sem, a melyekhez más városi hivatalnokoknak joguk van: nevezetesen első sorban a nyugdíjhoz.

A gágyári tisztviselőknél a városi hivatalnokok státusába való felvétele már öt év óta húzódik. A város 1917-ben vette saját kezelésébe a gágyarat és ugyanakkor átvette szolgálatába a gágyár régi hivatalnokainak nagy részét is. Így ezek a tisztviselők városi alkalmazottakká váltak. Aonnal kérték is a városi tanácsot, hogy sorozza be őket a jövedelmüknek megfelelő fizetési osztályba, hogy így városi nyugdíjra is jogosultak legyenek. Ennek a kérdésnek az elintézése azonban mindeztől késett. Az akták öt évig megárták a különböző fórumokat, közben tetemesen meg is növekedtek, amíg végre most öt év után teljesítette a városi tanács kérelmüket és felvette őket a közigazgatási tisztviselők státusába, a megfelelő fizetési osztályba sorolva őket.

Még különösebb a városi javadalmi hivatal tisztviselőinek a helyzete. A javadalmakat azelőtt a város herbe adta és így a javadalmi hivatal tisztviselői a bérlőnek voltak alkalmazottai. Ez a rendszer már rég megszűnt, miután a javadalmi hivatal teljesen a városi közigazgatáshoz tartozik már, de tisztviselőik még sincsenek még a városi tisztviselők státusában rendszeresítve. Gazdálán, sehoval nem tartozó alkalmazott ez a száznál is több tisztviselő, akik amellett, hogy nagyon rosszul vannak fizetve, öreg napjaikra még csak a csekély kis nyugdíjban sem részesülnek. A város tanácsa most segíteni kíván a helyzetükön és miután a városi tisztviselők legutóbbi fizetésemelése alkalmával a javadalmi hivatal tisztviselőinek a fizetését nem emelték föl, a június 23-iki közgyűlés elé terjeszt a tanács javaslatot a fizetésük rendezéséről.

Hogy ezeknek a rosszul fizetett, nyomorgó hivatalnokoknak a közigazgatási tisztviselők közé való felvétele mikor történik meg, arról még nem tudnak sehol semmit. Talán öt év múlva. . .

ROSSIJA—FONCIERE
biztosító- és viszontbiztosító társaság.
Az SRS. állam legnegyobb nemzeti intézeté.
Főhivatal: Subotica (Hilobank-hivatal).
Főigénylések: Subotica: Közigazgatási Bank és
Somborban: Bácsmegyei Agrárkasszaállomás.

A Quai d'Orsay poharköszöntője

román-jugoszláv királyi ház szalmával

A Quai d'Orsay, a francia kormány külügyi hivatala, sohasem volt annyira a közepében az egész európai politika irányításának, mint ma.

A beogradi esküvő francia kiséri jelenségei között könnyű szerrel meg lehet állapítani a tradíció jelen valóságát.

A nemzetek között folyó politikai és hatalmi versengésnek el kellene ülnie a tudomány területén.

Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia a győzelem után alakult kisantantéhoz tartoznak, — folytatja a Temps. — Egy angol újságban most sok szó esik arról, hogy ez a szövetség délfelé Görögországgal nagyöbbedik meg.

felfogás uralkodik, hogy a híresztelések még koraiak.

De lehetséges-e most Görögországnak a törökkel békét kötni — igen, ha mint önálló állam tárgyal Görögországgal és nem mint vaszalius, ki a Dardanellák angol ellenőrzése törekszik.

A fájdalom nélkül való szülés az insbrucki nőgyógyászati-kongresszuson

Szülés: gyógyszeres kábálomban, hipnózisban és hipnonarkózisban

Insbruck, június hó.

Amikor a legkisebb fájdalomtól is meinkülni igyekeznék.

ők. Mi franciák — folytatja a Temps — Igen meg volnánk levé, ha a legcsekélyebb preszió is gyakorlatuk volna Görögországra.

A Quai d'Orsay-nak nem szokása az ünnepi általánosságokba való fulladás.

A szüléstől való tartózkodásban nemcsak gazdasági körülmények játszanak fontos szerepet, hanem a mai nők egész mentálisa, amelyet röviden azaz fejzehtünk ki, hogy a nők meinkülnék a szülési fájdalomtól.

A családi szentségnek, a bibliai szentségnek gondolatán és parancsán: „fájdalommal szüld meg gyermeked”, átgázol a létért való küzdelem.

A vak szobrász

írta: Marthy Ertyes

Röviden, ami levedel olvastam, amiben olyan végletes és éleszt homolysággal beszélés művészetéről, eszünk meghasonlásáról — hogy milyen harcok dühnek hameds a kétsékből száradó állás sokszor, mert nem tudod magad tökéletlen kifejezni a gipszen és márványon keresztül... mert nem tudod, hirtnek hiány: Michelangelonak vagy Rodinnek — és hogy hol van az abszolút, magadonthatatlan művészi igazság.

Egy helyen futában (és nem szemrehányászképpen mondom, hogy futában) megemlíted, hogy azért fordulsz hozzám, mert homályosan úgy érezed, keresztülméntem én is ezen a válságban. De nem voltam had le a tanulságot, mert imé, három éve annak, hogy letettem a véstől és nem bánta, hogy szép hírnevem szerzeteszik, otthagytam mindent: lázas verekedést azzal, márvánnyal, izgató kiállítások, versengésekkel, Rodint és Michelangelót — alijódotam s nem bántam, folytassák ott, ahol én abbahagytam.

Jo Boldizsár, milyen szép és hideg emlékek! Mosolygok és hidd el, nem bánja a húságonat, hogy mindenről és mindenkiről beszéltél, ami foglalkoztat, csak az én hírdető varnárképű sorozatomról nem, amit annak idején nemcsak te csodáltál. Hol van a sok azvagy, meg gipsz, Boldizsár. Ugy tudom, anyag válasszva a padlásra rakta a szép kiállítását — most, pillanatnyi szérszélből, szinte látni szeretnék még egyszer néhány darabot belőle. Nem hiúságból és nem lelkesedésből: szeretnék mosolyogni a túrcsa, mókás torzokan — a hideg azvayba minő fogaskörgő erőkődéssel kapartam bele a szájamat, az orromat, a füleimet, meg a homlokomat — és hogy püfötem ezt a homlokot, hogy a magamé fáj bele, én istenem!

Igazad van, Boldizsár, keresztülméntem ezen a válságban én is. Huszonkéteves voltam és az egész világból ragot.

len döög érdekeit, zaklató, nyugtalan kiváncsisággal: önmagam. Ki ez, kiüvél és bellő, ki ez a Vízseppnyi mindenség, aminek ismeretlenül és ok nélkül jutottam, kirod, nem tudom, mit ér nekem és hová visz s mégis annyira féltém őt, hogy felordított, ha durván nyúl hozzá valami avatatlan kéz, vagy mellbeléki a vihar? Tudtam, hogy egyetlen a világban, mert mindentben hasonlatos bár a többiekhez, az idő és tér végletében ez a fény csak az, nem volt és nem lesz többé soha, akiről így beszéltek: én.

Orákton ét néztem az arcomat a túrkörben, kitárgult szemekkel egyre közelebb hajoltam a fényes vizlap színhéz. Néztem moilon és sóvár kiváncsisággal. Szerelmes voltam magamba. Ki fogja valaha kifejezni ehébb az arcból, amit én tudok egyedül róla? Aggdótami Ki menti meg a pusztulástól és őt kifejezhetetlen vonalát s a fájdalmat, amit itt bukál az ajkak között, miádegt, ami azért van így s nem lehet másképpen, mert engem jelent, a kinök és znyönyörök legmélyebb forrását, az én edes, kegyetlen és ózó, de formátlan indulataim, érezéseim, amikhez hozzáváltam s amiket szoborba öntött s formába terteletestített ez az arc? Ki menti meg, mert tudom róla, hogy el kell pusztulnia különben nyomtatlanul az értelmeden létben, mely csak teremteti tud, de megtartani nem.

Mintániz kezdtem az arcom, jó Boldizsár. Hosszu órákat töltöttem a tükör előtt s gyurtam és faragtam az avargot, hogy egy napja majd úgy nézhessek az avargaba, mintha tükörbe néznék s megnyugodjam: imé, megfogtam a tükört, a tükör élt helyzettem s beszél rólam, az idek végeztém.

Igaz, igaz, Boldizsár, keresztülméntem a válságban. Megirgattam a homlokomat, orromat, szájamat és államat — lábbal Minék a sok szó és magyarul — nem elmarhat. Orr, száj és homlok volt, non

váséknak, módokat keres, amelyek utját állják minden nemzet e nagy veszedelmének, az elnéptelenedésnek. Ezt a munkát vállalta a német nőörvosoknak Innsbruckba összehívott kongresszusa, amely június 7-én kezdte meg tárgyalásait és amelynek főtemái: Röntgen-terápia, előlékvő méhlopény (placenta praevia), a szülési rángórgócsök (ecclampsia), vértömlesztés többé-kevésbé már eddig is tárgyalt és bőséges irodalommal rendelkező kérdések. Uj téma a fentebbi érintett fájdalmatlan szülés kérdésével kapcsolatos téma:

a szülés — hipnózisban és hipnonarkózisban.

A szüléseknek hipnózisban való levezetése nem új gondolat, mivel a hipnózisban előálló fájdalmentességről (analgesia) régóta tudunk. De most ismét előtérbe hozta az elnéptelenedés. Mődszerét a német tudomány dolgozta ki. A heidelbergi egyetem évtizedek óta foglalkozik a szüléseknek gyógyszeres kábálomban való levezetésével.

Ezzel szemben azonban megvan az a hátránya, hogy elnyúlja a szülést, azonkívül pedig, hogy az eseteknek egy bizonyos számában ilyenkor máttól kell a szülést befejezni.

— **Az igazságügyminiszter** Zagreb-ban, Beogradból jelentik, hogy Mar-
vics igazságügyminiszter csütörtökön
este néhány napi tartózkodásra
Zagrebba utazott.

— **Három állam jegyzéke Bulgáriá-
hoz.** Bukarestből jelentik: Sándor ki-
rály esküvője alkalmával az S. H. S.
királyság, Románia és Görögország
vezetői megállapodtak, hogy kollektív
lépést tesznek Szófiában a bulgár
bandák betörései miatt. A megállapo-
dás értelmében Duka külügyminiszter
átadta a három állam kollektív jegy-
zékét a bukaresti bulgár követnek.

— **A vasutasok drágasági póléka.**
Beogradból jelentik: A kormány a teg-
nap minisztertanácsban aláírta a vasu-
ti munkások drágasági pólékának és
a kilométerpénz felemeléséről szóló
rendeletet.

— **Kumanudi előadása a forgalmi
adóról.** Beogradból jelentik: Pénteken
a Bristol-szállóban a demokratio-
párt konferenciát tartott, amelyen Ku-
manudi a forgalmi adóról tartott elő-
adást.

— **Merényilet a milánói jugoszláv
konzul elen.** Milánóból jelentik: A
milánói jugoszláv konzul a király
esküvője alkalmából rendezett ün-
nepesség után a Piazza Aspromontén
levő villának egyik ablakában ci-
garettázott cífél tájban. Hirtelen autó
élt meg a ház előtt, amelyben hat
személy ült, akik közül az egyik
hat revolverlövést tett a konzulra.
A véletlen következtében a konzul
nem sebesült meg, az autó pedig
nyomatlanul elült a sötétben. A
konzul azonnal bejelentette az eset-
et a hatóságoknak, azonban minde-
dig nem sikerült a merénylő-
nyomára akadni.

— **A beogradi orosz követség sorsa.**
Beogradból jelentik: Abból az alka-
lomból, hogy az amerikai Unió Bech-
metov washingtoni orosz követelt kö-
zölte, hogy július 1-től kezdve csak
mint magán személyt tekintik, a beo-
gradi Politika vezércikkében felhívja
kormány figyelmét a Beogradban mű-
ködő orosz követségre. A „Politika”
szerint ez a követség senkit sem kép-
visel, Felhívja tehát a kormányt, hogy
az oroszországgal való jó viszony ér-
dekében, de főleg azért is, mert a kö-
vetséget a beogradi kormány tartja ki
nagy költséggel, hasonló lépésre szán-
ja el magát, mint Amerika, a cikk po-
litikai körökben nagy feltűnést keltett.

— **A magyar jóvátétel.** Beogradból
jelentik: Magyarország és Jugoszlávia
megegyeztek abban, hogy a magyar
kormány a jóvátétel fejében hamar-
osan megkezdí az élőállatok szállítását.
Kezdetben kisebb mennyiségben, 13-
sőbb már nagyobb transzportokban fog-
ja Magyarországot a szállítást eszkö-
zölni.

— **Uj görög offenzíva.** A görög ko-
mány elhalálozta, hogy megkezdí a
Fekete tenger török partvidékének
erélyes bombázását, ahol a törökök
erős védelmi építkezéseket folytatnak.
Görög hadihajók indultak Szmirnába
a török partok felé. A hellén flottának
több egysége bombázta Samsun váro-
sát. A támadásnak török részről ki-
lencsen halottja van. A Standard Co.
Compagnie ottani nagy petróleum-
telepe légett.

— **Orosz delegátusok Hágában.** A
szovjetkormány értesítette a holland
külügyminisztériumot, hogy június
26-ikától kezdve képviselőitini fogja
magát a hágai konferencián. A dele-
gátusok névsorát rövidesen közli
fogják a hollandi kormányban.

Katasztrófális árvizek Délserbiában

Kumanovo, Kriva, Palánka és Kratovo városokat elöntötte a víz

Skopljába érkező hírek szerint a
huszonnegy órát tartó felhőszakadás
igen nagy károkat okozott. Különösen
Kriva-Palánka és Kratovo környékén
volt katasztrófális hatása az árvíznek.
A Pminya-patak, amely Kriva-
Palánka mellett folyik, néhány óra
alatt tíz méterrel növekedett és elön-
tötte az egész várost. Több mint száz
házat rombadöntött és elvitt az áradás.
A vetéseket teljesen elpusztította az
árvíz, úgy, hogy a károk felbecsülhe-
tellenül nagyok.

Kratovo városát hasonlóképpen tel-
jesen elárasztotta a víz. Az ember-
áldozatok száma még nem állapítható
meg, valamint az anyagi károk nagy-
sága sem. Skopljéből mentőakciókat
akartak indítani, de az elárasztott
vidékeket nem lehet megközelíteni.
Kratovo, Kriva-Palánka és Skopje
között a távíró- és telefonvonal is el-
pusztult.

Kumanovából azt jelentik, hogy a
Bujice-patak kilépett a medréről és
elöntötte a várost. Az áradat házakat
keltetett víz magával, amelyeknek lakói
is most az éhhalálnak és vízbeülés-
nek vannak kitéve. A víz emberi
holttesteket, állati tetemeiket visz ma-
gával, megszámlálhatatlan mennyiség-
ben. A környékbeli lakosság között
óriási a pánik.

Petyrlől jelentik, hogy az árvíz a
Pety—Csakol—Andrijevicva-vonalon el-

vitte a vasuti hidakat, úgy, hogy
minden forgalom szünetelt. Az eláras-
ztó vidékre menő mentőexpedíciók
megrekedtek.

Ujabb jelentések

Kumanovából jelentik: Tegnap új-
ból erős jégverés volt, amely sok-
millió dináros kárt okozott. A Pestyne-
folyó árad tovább. Eddig két emberi
hullát találtak a folyó medrében, de
azt hiszik, hogy az örvényben még
több holttest is van. A Kriva-folyó a
nagy eső következtében még jobban
megáradt.

A legújabb jelentések szerint Kriva-
Palánkán 58 ház összeomlott, köztük
30 üzlet és 6 kávéház is. A „Kuma-
novo” nagyszállóba szintén az árvíz
áldozatai lelt. A víz árja elsöpít há-
rom vashidat. Az áldozatok száma
nagy, de még nem lehet pontosan
megállapítani.

Az áldozatok legnagyobb része az
összedőlő házak romjai alatt van. A
katasztrófa ugyanis éjszaka két óra-
kor következett be, amikor a lakosság
otthon tartózkodott. Ekkor a folyó
hirtelen másfél méterrel áradt és
váratlanul elöntötte a várost. Bár má-
este is fenyegető volt a helyzet, a
lakosság még nyugodtan nyugovóra
tért, mert nem volt előrelátható, hogy
a katasztrófa ennyire közeli. A város-
ban igen sok család hajléktalan.

— **A délserbiai állapotok felül-
vizsgálása.** Beogradból jelentik: A de-
mokrata klub a délserbiai viszonyok
felülvizsgálására külön bizottságot
választott, amelynek két szerbiai és
öt délserb tagja van.

— **Vizsgák a suboticiai népisko-
láknak.** A suboticiai népiskolákban
és a csatolt tanyák iskoláiban a
közoktatási miniszter rendelete alap-
ján az ez évi vizsgákat június 23-tól
28-ig terjedő napokon tartják.

— **Kitiltott olasz lap,** Beograd-
ból jelentik: A belügyminiszter az
„Il Lavoratore” című olasz lap pos-
tális szállítási jogát megvonta. Ugyan-
csak megvonta a „Honvédelmi párt”
című röpirat postai szállítási jogát.

— **Romániában lezuhant egy
orosz repülőgép.** Bukarestből jelen-
tik: Egy boiseviki repülőgép, mely
propaganda iratokkal szórta Románia
városai fölött, Tghina községnél le-
zuhant. A gép két aviatikusát lear-
töztették.

— **Működik a Vozuv.** Rómából
jelentik: A Vozuv tűzhányó újabb
hőbörgése nagy nyugtalanságot okoz
a környékbeli lakosság körében.
Terminél a tűzhányó okozta rövid
földrengéseket észlelnek.

— **A zagrebi mintavásár.** Zeg-
rebből jelentik: A szombaton, jú-
nius 17-én megnyílt mintavásár
íránt általános nagy érdeklődés nyi-
vánul. Zagrebba már igen sok ide-
gen érkezett úgy külföldről, mint az
ország minden részéből. A vásár
területén lázasan folynak az eljök-
szültek a szombati ünnepélyes
megnyitására.

(*) **Felhívás!** Felhívjuk Subotican
és Subotica területén lakó hadirok-
kantak, özvegyek és hadiárvaikat,
hogy 1922. év június hó 18-án dé-
lután 3 órakor a »Jugoszlávias« (volt
Hungária) szálló nagytermében tar-
landó alakuló gyűlésre megjelenni szí-
veskedjenek. A vezetőség nevében
Merković István elnök.

(*) **Felhívás.** Az asztalosmesterek
szakszervelete felhívja az összes asz-
talosmestereket, hogy fontos érteke-
lőre szerdán délután 5 órakor szíves-
kedjenek az ipartestület helyiségében
megjelenni. A vezetőség.

(x) **I. M. Ovadia beogradi ügy-
véd,** telefon 1548. Kralja Milana
9 (az udvarban). Intervenál min-
den ügyben a hatóságoknál. Levelez
szerbül, magyarul. 3748

(*) **»A Bröder és Fonyó« szállítócég**
Novisadon ügyfeleinek és mindazok-
nak, akik ily ügyben hozzáférhetnek,
az előirt okmányok bemutatása ellen-
ében megszerzi a novisadi Narodna
Banka Odoránál a külföldre való
pénzátutaláshoz és elvámolásához szük-
séges **deviza-engedélyeket.** Érdeklő-
dőknek készséggel szolgát felvilágosít-
ással. 3973

(x) **Fogtechnikai Laboratórium Su-
botica,** Paje Dobanovackog-utlica 6.
Telefon 7—03 készíti fogorvosoknak
és technikusoknak mindennemű fog-
technikai munkákat. Vendékieknek
pontos és gyors kiszolgálás. Fogorvo-
sök és fogtechnikusok kérjenek ár-
jegyzéket. 3746

(*) **Dr. Herman Károly** orvos né-
metországi utjáról visszatért és ren-
delésért újból megkezdte. Rendel. d. e.
8—10-ig és d. u. 2—5-ig. Rudics-u. 2.
Röntgen. 3747

(*) **A Strandon** a hó 17-én este 8
óraira hirdetett velencei éj és koncert
— technikai akadályok miatt — bi-
zonytalan időre elhalasztott.

(*) **A műértő közönség** fotografa-
sa Reményi, Rudiceva-utlica 4. Sti-
lusos beállítású bálí jelmez felvö-
telek. 1442

(*) **Dr. Majoros** fogorvos rendel a
városi bérpalota mellett, Cara Dusana
utlica 3. 3222

Férfi és női ruhákat 100 év óta
fest és tisztít

Husvéth István kelmefestő és
vegytisztító gyára Sombor,
kékkésto gyártól kéjen min át és ajánlatot.

BŐZSDE

Beograd, június 16. (Zárta) Berlin
23,75, Páris 142, Milánó 3,67, Páris 655,
New York 72, Bécs 0,88. Budapest 7,50,
London 329,25, Bukarest 49,50.

Zürich, június 16. (Zárta) Berlin
166, New York 525, London 2349, Páris
4610, Milánó 2637, Prága 106, Budapest
0,51, Zagreb 1,80, Varsó 0,1250, Bécs
0,3, Bélyezett 00,325.

Eudapest, június 16. (Zárta) Valu-
tás: Dollar 994, Márka 318, Osztrák ko-
rona 580, Lei 647, Sokol 1955, Dinar
13,68 Devizák: London 4480, Berlin 318,
Milánó 5050, Páris 9000, Prága 1955
Bécs 550, Zagreb 342,50

NYILTTÉR.

Gazdák figyelmébe!

Tel.: 188. **MÜTRÁGYA** Tel.: 189.

(ásvány superphosphát) nagyban és kicsinyben kapható

GOMBOS IMRE SOMBOR
SV. ROKOVA ULICA 21.a **DANICA VEGYIPAR R. T.**
képviselőjénél.

Megbízható ügynököket keresek.

KÖNYVELŐ és LEVELEZŐ

ki a szerb-horvát, magyar és német nyelven valamint gépirásban jártas, továbbá ugyanilyen nyelvismerettel bíró

ÜZLETVEZETŐ

vaskereskedő, jó szakismerettel és kézírással kerestetik. Ajánlatok címzendők: 4025

Kuszlí Gyula vaskereskedés, Novisad

Felhívás.

Felhívhatnak az összes suboticei asztalosmesterek, hogy a saját érdekükben folyó hó 18-án vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület tanácsstermében a bérmozgalom döntése ügyében megjelenni szíveskedjenek.

4120 A suboticei asztalosmesterek.

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetek mindenkit, hogy a Baruna Trenka utcán levő „Sloga” vendéglőt és a benne levő butort ne vegyék meg, mert egyelőre pör alatt van.

4141 Plavits Kosztáné.

Idei és tavalyi SZÉNAvalamint **takarmány** elsőrendű tűzifa kapható nagyban és kicsinyben a **TRANSPORT** Segedinski puti telepén. Telefon 524**KAUCSUK-BÉLYEGZŐKET**

gyorsan 3, rendszeren 8 nap alatt

szakaszerűen állít elő

A. BEISSMANN,
OSNEK III.

Képviselet és vizonteladók minden helységeben kerestetnek.

Olesón eladó

gyümölcsös

és konyhaveteményes kert házépítésre is alkalmas. Tudakozódni

Marjanovits Odón
SuboticaPoštanska ulica 9 szám,
d. p. 1-4-ig.**VADÁSZATI**ÉS **SPORT**

SPECIÁLIS SZAKÜZLET.

NAGY RAKTÁR

VADÁSZFEGYVEREKBEK

VADÁSZLŐSZEREKBEK és

VADÁSZFELSZERELÉSEK

FOOTBALL**TENISZ****ATLETIKAI**

CIKKEKBEN

KOMPLETT FELSZERELÉSEK.

RENDŐRSÉGI FELSZERELÉSEK.

TÚZJÁTÉKOK.

BATA V. FIA Nagyban. **SUBOTICA** Kicsinyben.

KRALJA ALEKSANDROVA - ULICA 7.

VERSENYKIVÜLI ÁRAK!

VERSENYKIVÜLI ÁRAK!

Eladó famegmunkáló gépek:

1 drb. Bahusege 800 m/m. átmérőjű kerékkel, 1 drb. Abrihter (Kirchtner) 32 cm. széles, 1 darab Freser (Kirchtner) és 1 drb. benzinmotor 10 lóerejű. Kapható darabonként is hozzávaló kerekekkel és szíjakkal. Bővebbet

PRÓKIN GYÖRGY

ASZTALOS, ADA (BÁCSKA)

Mész

Ajánlom azonnali szállításra saját égetésű

fával égetett

hőfehér meszemet franko bármely állomásra.

Donauer Jenő

Stara Kaniza. — Telefon 8.

Eladó ház

a város legforgalmasabb helyén 2 üzlethe-lyiséggel 4 szoba- és mellékhelyiségekkel, nagy kerttel azonnal beköltözhető. — Ugyanott ajtók, ablakok, zsindey és épületfák eladók. Érdeklődni lehet Zrinski trg 16.

A mélyen tisztelt vevőinket értesítjük, hogy az**oxigén**
megérkezett**Handler és Vadász műszaki ke- reskedés Novisad.**Zsinég, zsák, kötél,
kender és len áruit

csak

BECK és TÁRSÁNÁL

szerezze be: Trumbićeva ul.

Telef.: 412. Sürgőnycim: Beckdrug.

MC. CORMICK

kéveköttő, marokrakó és fűkaszáló

ARATÓGÉPEK

PÓTRÉSZRAKTÁRA

Jugoszláviában.

I. amerikai Standard manilla

kenderkéveköttő fonál.

STARI-BEČEJEN

Schumacher Rudolf Fiai cégnél van.

MÉSZ!Román eredeti **I-a fehér darabos meszet** vagonitételekben, bármily mennyiségben, prompt szállításra ajánl!

Livery József Žombolja.

Violetta Crème

az archórt idevé teszi, májillott eltávozt. Kapható kizárólag

Lackner Drogeriában

Subotica. Aleksandrova ulica. — A Hotel Nationalal szemben

Földbirtokosok figyelmébe!**MANILLA**valódi amerikai kéveköttőzsinég,
valamint hazai gyártmányu igen jutányosan beszerezhető**Rein Izsó Sombor**zsák, ponyva és zsinégkereskedés. Weidinger palota.
Telefon 133. Kérjen mintázott árjegyzeket.

PUHA

ÓLMOT

VESZÜNK

minden mennyiségben

Bácsmegyei Napló

kiadóhivatata.

BUZIASI

természetes

SZÉNSAV

10 kg.-ként 100 dinárért kapható: 750

JULIJO BAUER Bismarck utca Novisad.
Levél: Bácska részre. Saját
tarkályok 1000-10000

Subotička ukružna blagajna za oscuranje radnika.

Sz. 3282/1922.

Pályázati hirdetés.

A subotičai kerületi munkásbiztosítási pénztár pályázatot hirdet Sentán egy orvosi állásra. Az orvos évi fizetése 9000.— Dinár.

Akik ezen állásra pályáznak, kérvényeiket 1922. jun. 25-ig annál is inkább adják be a szükséges iratokkal együtt a subotičai kerületi munkásbiztosítási pénztárnál, mert a később jövők figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott orvos állását 1922. jul. 1-ével elfoglalni tartozik.

Subotica, 1922. június 13.

Horvát s. k.
elnök.

Bogdánovity s. k.
igazgató.

BUTORVASALASOK!

(ön ötvás és préselt) készítéséhez teljes szárazmók, formák, stanznik valamint kész és félkész áru más vállalkozás miatt ab. Budapest 350.000 magyar koronaért **eladó.** Érdeklődések Steiner Izidor címre Budapest, V. Úgyv. nők utca 18. sz. IV. 4.

4157

Wiesel Zsigmond Subotica

3782

Sokolska ulica (Fogel ház,
gabona- és terménykereskedő

Ajánl:

mindennemű örelempnyt, tengerit
a legolcsóbb napi áron.

Eladás nagyban és kicsinyben.

„TRI ŠEŠIRA“

kávéház és étterem a város központjában kitűnő kerthelyiséggel és teljes leltárral szabad kezben

azonnal eladó.

Az üzlet jó menetelű, de kénytelen vagyok eladni, mivel amugy is tul vagyok terhelve munkával.

Az ár és feltételek megldudhatók

DRAGUTIN IVANOVIČNÁL
subotičai vasúti vendéglős.

HALLÓ!

HALLÓ!

**UJ MŰSOR
ASALOME BARBAN****Önkéntes árverés**

Ozv. Draxler Ferenoné nagykikindai gazdaságában (Ferenc majorban) 1922. évi június 25-én reggel 8 órakor önkéntes árverés útján a következő saját nevelésű és tenyésztésű csikók kerülnek eladásra.

1	darab	6 éves	mén
1	"	2	" mén
1	"	3	" paripa
1	"	3	" kanca
2	"	2	" paripa
2	"	2	" kanca
4	"	5/4	" kanca
5	"	5/4	" paripa

Vidékiek kéretnek coci igényüket városból a majorba előzetesen Szöllösy Béla gazd. intézőnél Vel.-Kikinda bejelenteni.

Vel. Kikindai Kr. sreski sud kao gruntovna vlast.
Broj 2555/1921. grant.

REŠENJE.

Na osnovu u Sajan 23. decembra 1920. god. istavljene brisovne dozvole gruntovna vlast naroduje da gruntovna pisarna na nepokretnost u T. Hidjoskom gruntovnom zapisnih broj 1113 u korist Antona Baloga Nadja-a pod rednim broja C 22—24 resenjem 1355/915, 2922/915, uknjiženo ovrsono zalozno pravo glavnicu od 100 Kruna i pripadaka brise odnosno da brisanje toga prava uknjiži.

U cemi se izvaštava I Okružna finansij-ska Uprava Vel. Bečkerek. 2. Anton Balog Nadj-Sajan 3 Ljubica Tatomir rođj. Cligorin Tisahedješ 4 Sreski Sud na broj F. I. 1145/915. u Mestu.

Vel. Kikinda 3-og septembra 1921. god

Dr. Dolinar s. r. sreski sudac

Za vernost izdatka:

Jovanović

gruntovnicar.

4154

Eladó 30 év óta fennálló nagyforgalmu **vegyeskereskedés** leltárral, engedélyekkel, valamint háromszobás urilakással együtt. Az átvételhez 50.000 dinár szükséges. Érdeklődni lehet

özv. Répics Istváné Sombor, Szivaci-ut 15.

Íróegypék
szakszerű pontos
JAVÍTÁSA.
Íróegypé szallagok.
Fényképezési
összes CIK K EK
NAGYBAN Kizáró-
lag fotográfusok —
Bélgézők
gyártás 24 óra alatt.
Gilette-képek
kosztrülése.
Eredeti Zeiss-
szemüvegek
kerékara.
Mayerhof A.
optikusnál.

Vel. Kikindai Kereskedelmi és Hitelbank R. T.

Közhirre teszi a Vel. Kikindai Kerületi Egyesült Takarékpénztárnak fenti cég alatt történt reorganizálását. Hogy a n. é. közönség régi bizalmát visszanyerje, szükségesnek tartja néhány szóval a Takarékpénztár élettörténetét megismertetni.

Az intézet több mint 50 éve áll fenn. Fejődését, prosperálását néhai Eremits Paja igazgatása alatt érte el. Eremits elhalálózása után Kasztóry János kikindai földbirtokost tették meg igazgatóvá, ki hogy az intézetet tetemesen megnagyobbítsa, fuzionált az Első Vel.-kikindai Takarékpénztárral, mely a Temesvári Bank és Kereskedelmi r. t. érdekkörébe tartozott. Ilyképen a bank, mint idegen tőkével dolgozó vállalat, sequester (zárgondnokság) alá került és minden működését, üzleteit kénytelen volt szüneteltetni. Az intézet most úgy segített magán, hogy 70 százalékát a részvényeknek szerbeknek adta el, a Temesvári Bankot kielégítette s mint hazai intézet most alakult át. A napokban megtartott közgyűlésen kinevezték az igazgatóságot és a felügyelőbizottságot. Az igazgatóság elnöke Lepedát Dusán nagyvállalkozó, tagjai lettek: Birimac Milos, Joco Radivojevits, Maximovits Milán, egy beográdi bank vezérigazgatója Prekajszy Paja, Milan Gy. Tyószity kultuszminiszteri osztálytanácsos, Hirschenhauser Imre gabonakereskedő és földbirtokos, Lów Sándor, Messinger Zsigmond, Dr. Wolf Jakab és Dr. Wolf Lipót. A felügyelőbizottság tagjai. Mita Szredojev, Milán Mocity és Steinitz Frigyes. A megtartott igazgatósági ülésen vezérigazgatónak Hirschenhauser Imrét, ügyvezető igazgatónak Birimac Milost, ügyésszé dr. Wolf Jakab ügyvédet választották meg.

Az igazgatóság elhatározta azonkívül, hogy a bankosztály mellé áruosztályt állít fel és ama reményének ad kifejezést, hogy bizalmát visszanyerve, a közgazdasági életből méltán kiveszi majd a részét.

SEGÉD
 röfös-ívtartási szakmából megbízható elárúító és
ELÁRUSÍTÓ
 Ickhetleg lefaluat szabónó kik a három nyelvet
 feljessen bírják jó fizetéssel felvételnek, **Löwinger**
 Dívtartáruháza **Novisad, Péter Király (P6)**
 utca 19. 4100

A jó szem a legfőbb kincs!
 Ne rongos a szemét, használnia Zeiss punktát
 szemüveget. Minden rendszert szemüveget
 mérték után készít
DEUTSCH
 optikus **Subotica Alexandrova-u. 5.**
 A vajdaság legrégibb optikus üzlete.

NAGYBAN!
FAI Danubia Erdőiparr.-t.
 Bratislava
 Novisad Kralj Aleksandar ul. 51.
 Telefon-szám: 53. — Táviratcim: Šumskadanubia.
 Állandó raktár épülete, tűzifa és deszka
 anyagokban, valamint cölös, asztalosáruban, fenyő
 és gümbrudban stb.

FERRUM R. T.
SUBOTICA
 vasuti kocsi és mozdonyjavító műhely
 Mezőgazdasági gépgyár. Vas- és fémtöltő.
 Külön osztály harangöntésre.
 Sürgönycim Ferrum Subotica. Telefon 581. szám.

Elvállal
 mindenfajta gépek javítását és rajz utáni készítését
Gyárt
 mindenfajta szjkorongokat, csapágvakat, csapágy-
 állványokat, mezőgazdasági gépeket,
 hiteles fizetés mérlegműveket.
Készít
 transzmissziókat és gyárberendezések felszerel-
 séhez szükséges mindenfajta alkatrészeket.
Előállít
 mindenfajta szürkevas öntési megadott modelt vagy
 rajzok után. Minden összetett fémtömvényt bár-
 mily méretű és hangu

templomharangot
 a megadott leírásokkal és a kivánt ornamentiká-
 val. Elvállalja a harangszervezetek elkészítését és
 a harangoknak a toronyban való elhelyezését.
Vesz
 a legmagasabb napiárakon szürkevas ócska önt-
 vény, vörösréz, bronz, sárgaréz, ócska csap-
 ágyfémek, antimon és ólmit.

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA TELEFON 190.
 Iroda: Városi bérpalota. Kötélgyár: Sental-put.
 Alapítva 1902. Táviratcim: **Ken deripar.**

PONYVA
ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS
Ajánl: Lópokróccokat,
tűzoltó és kerti tömlő-
ket, ujlisztes, gabonás,
gyapju, toll, komló és
szalmazsákokat, mad-
rac és roletta szöveteket
juttatóból és lenből, minden-
nemű házivásznat. Zsineg,
kötél és hevederek. 712

Apróhirdetések
 Telefonos szem nével hirdetésűk nyelvkben felvételüket.
 Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagságú és című
 kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 20 K.
 Apróhirdetéseket felvesz: Subotica a kiadóhivatal,
 Aleksandra-utca, Telbach-ház és Schlager hirlap-
 gárda a városi park mellett. Vidékon valamennyi
 újságlétezők. Előfizetésiül: havonként 30 din, segélyre 90 d

LEVELEZÉS
Zsidóvallású tengerész
 nőféltől szándékkal ezután
 heres ismeretséget hasonló
 vallású leánnyal vagy ös-
 veggyel. Csak fényképpel
 ellátott levelekre válaszol.
 Levelet, boldogság és
 Adrin* jellegre a kiadó-
 hivatalba kerek. 4118

FOGLALKOZÁS
Keresek egy intelligens
 nőt, ki egy kisebb háztár-
 sít vezetőjét és a főzést
 elvállalná egy család seg-
 ítségével. Ajánlatok özv.
 Beer Vilmosné Vel.-kikinda
 intézendők. 3320

Fahivatalnok, aki per-
 fekt detail eladó és könyv-
 felvételt. Ajánlatok Pollá-
 A. Vilmos fakereskedő cí-
 mére Senta. 4078

Rövidáruségéd kellő
 szakudással szerb, német
 és magyar nyelv beszélő
 felvételt. Schwarz Jozsef
 Subotica. 4117

Két asztalosseréd és két
 malom munkánót azonnali
 belépésre keresetlek.
 Krauszmalom. 4106

Varrónó aki ügyesen varr
 felsőruhát és fehérműtűt
 (alkotók házakhoz. Cim:
 Ostojicéva ul. 31. 4107

Könnyű irodai teendő
 végzésére szerbül levelezni
 tudó kisasszony azonnali
 felvételt. Cim a kiadóban
 4135

Vaskereskedősegédet
 keresek azonnali be-
 lépésre, szerbül beszélő
 előnyben. 4142

Kézimintázó segéd azon-
 nali belépésre felvételt.
 Radó s Ferenc kézfestő. I
 Kula. 3943

Hivatalnoknőtlének már
 van irodai gyakorlat, va-
 lamint egy boltiszolgát. Ki-
 csomagolóshoz ért, azon-
 nali belépésre keresek. —
 Mittler Gyula Kralj Alek-
 szandra ul. 4086

Fiatall jómunkás bádogos
 segéd azonnali felvesz Szé-
 czi Jozsef bádogmester St
 Moravican. 4137

Lakatos segédet keres
 állandó munkára Bory Béla
 géplakatos Subotica. Sto-
 sóva ulca 7. 4160

FEL-ELADÁS
Két lánc prima fekete szán-
 tófordó a Mélykút után el-
 adó. Cim a kiadóban. 4116

80 hektőliter szrmi bor
 és 250 hektőliter jókárban
 levő transport boros hordó
 jutányos áron eladó. Gasz-
 man Ferencné vendéglős
 Sztari Bécse. 4145

Csigadetasírt keltő
 keresünk megvételre. Lip-
 kovits és Hubert Ada. 4124

Magánjáró cséplőgarni-
 tura üzempes, 10 éves
 Máv. golyós cséplővel jú-
 nius hó 18-án vasárnap
 délután 2 órakor önkéntes
 árverésen eladják Ace Fe-
 rencné Topolán. 4090

Vasestergapad, vas-
 gyalu, furogépék, teljes
 gépjávitó műhely berende-
 zéssel és szerszámmal, to-
 vábbá egy Hoffmeister-féle
 kondenzátoros — félsztabil
 gőzgép eladó. Vujkovic
 fűrésztelép Subotica. 4001

Egy sezlion jóállapot-
 ban levő keresetlek.
 Cim Minerva-nyomda

Eladó Hofcher és Schrantz
 10 HP gyári magánjáró
 cséplőgarnitúra 60° cséplő-
 vel, készült 1919. évben,
 gyári elevátorral, csore üz-
 leti is kótók, Balázs Ba-
 lázs Subotica, Palicsi-ul.
 4101

Szőlő 8 kapa eladó. Mé-
 hészre is alkalmas. Cim
 a kiadóban. 4156

Vendéglőnek vagy bár-
 nyi más üzletnek alkalmas
 jókárban levő fordított ha-
 gorgoson a vasutaitommal
 mellett azonnali bekülföl-
 zéses eladó. — Bővebbet
 Malusev Iroda Subotica. 4037

Beremendi mész!
 Beremendi kőből, fával égetett fehér da-
 rabos meszel, beőfni portlandcemen-
 tet, kitűnő minőségű faszenet nagy-
 ban és kicsinyben ajánl Révai Adolf
 Suboticán (Csirkepiac kisköz). Telefon 551.

Jóforgalmu vendéglő
 szabadkézből teljes beren-
 dezéssel oicsón eladó. Cim
 Szobonya István Bogojévo. 4123

Egy üzempes jókárban
 levő motorbicikli eladó. —
 Cim Közégsi Béla vegyes-
 kereskedése Mol. 4136

Nagyobb szabású lakó-
 ház 800 nysz.-öl területen
 sok melléképülettel, pince-
 vel, alkalmas bármilyen
 nagyzüemés eladó és no-
 vember 1-én átvételő. —
 Hampel Jakab tulajdonos
 Napuyugati ugarok, Mik-
 uska-malom közelében. 4119

Keresünk megvételre egy
 darab nagy 4. számú jó-
 kárban levő kasszát. —
 Hangya fogyasztási szövet-
 kezet bolt igazgatósága. 4126

Kőrfűrészlap 70 cm. vas-
 tálványval jutányos áron el-
 adó. Voinich lakatos Ha-
 rambasičeva ul. 5. Legény-
 egylet. 4155

Jóforgalmu lakatos mű-
 hely elköltözés miatt át-
 adó. — A szerszámokat
 külön is eladom. Reinhardt
 géplakatos Darda. 4082

Ház eladó szegedjéni put
 nagy telekkel 44a, a ház-
 ból 5 percnyire nagyon szép
 yümölcsös 519a azonnali
 eladó. Cim a kiadóban. 4163

Ponyva 2 drb. a 900 mé-
 ter eladó Sencanski put 11.
 házestornán. 4150

Keresek megvételre
 egy jókárban levő 6 HP.
 gőzcséplőgépet tüzében alu-
 min elevátor nélkül. Russ
 Adam Odžak (Bosoa) 4152

Zongora rövid, kereszt-
 nyelű, fekete. Stingl-féle
 eladó. Pajo Kujundžić ul.
 4. szám. 4159

VESZEK
 Hulladék és törött
 ezüstöt
 keresek ajánlatokat
DEUTSCH KÁROLY
 tükörgyár
 STARAKANJIZA.

Butorszalítókoscsi
 8 méter hosszú, 16 kar-
 ban kevéssé használt el-
 adó. Hoffman Mikály Ös-
 vegye butorgyáros
 Subotica. 4090

Senlán a Bacsmegyei Napló
 részére felvesz hirdetések
 Molnár Sz. Vince elárúító

ASTRA
DIONIČARSKO DRUŠTVO
 U ZAGREBU
 DR PRADOLICEVA 2

A nyári idényre
 legjobb elajzt
 cséplőgépek
 számára
 la finomított
 autó elajzt
benzint
 minden fokoztatban,
 la gép és hengerelajzt
 speciális elajzt
 ajánl:
„Astra“ D. D.
 Zagreb, Preradovičeva-
 ulica 2. szám.
 Telefon 23-88. szám
 Sürgönycim: Astra.
 Legnagyobb rakítára
 az országban, la gyártm-
 nyoknak a Zagreb mellett
 Vrapče községben,
 saját tartányaikban.

KISÉRELJE MEG A
„PALANAČKI KISELJAK“-O!
 (PALÁNÁKI SAVANYÓVÍZNYÉ)
 szerb vöröskereztel, a legelsőbb ösvényvíz.
 Képviselet és raktár:
K. JOSIPOVIĆ OSIJEK II.
 Križevačka ulca 19.